

PÄÄSUUNNITTELUN TEHTÄVÄLUETTELO PS18

Tämä asiakirja on julkaistu samasisältöisenä myös numerolla RT 103254.

TEHTÄVÄLUETTELOON TARKOITUS JA KÄYTTÖ

Tämä tehtäväluettelo on tarkoitettu talonrakennusta koskevan pääsuunnittelun tehtävien ja laajuuden määrittelyyn. Tehtäväluettelo käytetään pääsuunnittelutoimeksiannon sisällön määrittelyyn, suunnittelukokonaisuuden hallintaan ja osana suunnittelun laadunvarmistusta. Tehtäväluettelo liitetään suunnittelusopimukseen, ja sen asema sopimusasiakirjana on määritelty *Konsulttitoiminnan yleisten sopimusehtojen KSE 2013 (RT 13-11143) kohdassa 9*.

Luettelo on tarkoitettu käytettäväksi kaikenlaisissa kohteissa kaikkien hankinta- ja palkkiomuotojen kanssa. Tehtäväluettelossa ei esitetä yksittäisen tehtävän tärkeyttä tai suorittamiseen kuuluvaa panosta. Tehtäväluettelon tehtävät voidaan suorittaa ja dokumentoida myös toisin, kunhan tehtävän tarkoitus tulee täytetyksi.

TEHTÄVÄLUETTELOON SISÄLTÖ

Tehtäväluettelo sisältää tavanomaisen talonrakennushankkeen pääsuunnittelun tehtävät ja niiden tulokset. Luetteloon sisältyvät pääsuunnittelijan lainsäädännöstä johtuvat velvollisuudet ja niiden hoitamiseksi tarvittavat tehtävät. Tehtävät on luokiteltu suunnittelun toteutuksen kannalta luonteviin kokonaisuuksiin. Tehtäviä voidaan tarvittaessa täydentää asiantuntijatehtäväluetteloissa määritellyillä tehtävillä. Tehtävarajaus muuhun rakennushankkeen toimintaan perustuu muihin tilaajan hankkeessa käyttämiin tehtäväluetteloihin. Hankkeen muut suunnittelijat ja asiantuntijat on esitetty *Hanketietokortissa HT18 (RT 10-11283)*.

Tehtäväluetteloissa käytettyjen merkien selitykset:

PS = pääsuunnittelijan lakisääteisiä tehtäviä (MRL 132/1999)

PS/RR = pääsuunnittelija huolehtii yhteistyössä rakennushankkeeseen ryhtyvän kanssa (MRA 895/1999)

K = vain korjaushankkeeseen sisältyvä tehtävä

E = erikseen tilattava tehtävä

Muistio voidaan korvata kokouspöytäkirjamerkinällä tai muulla kirjauksella.

HANKKEEN TEHTÄVÄKOKONAISUUDET

Tarveselvityksessä perustellaan tilahankinnan tarpeellisuus tai olemassa olevan tilan muutostarve, kuvataan alustavasti tarvittavat tilat ja niille asetettavat vaatimukset, tutkitaan vaihtoehtoiset käyttömahdollisuudet sekä arvioidaan eri ratkaisujen edullisuus.

>Hankepääätös

Hankesuunnittelussa asetetaan rakennushankkeelle täsmälliset laajuutta, toimivuutta, laatua, kustannuksia, ajoitusta ja ylläpitoa koskevat tavoitteet. Hankesuunnittelun tuloksena syntyy hankesuunnitelma, joka muodostuu projektiohjelmasta ja hankeohjelmasta. Valmisteluun kuuluu tarvittavien selvitysten teettäminen ja toteutusmuodon alustava määrittäminen.

>Investointipääätös

Suunnittelun valmistelussa organisoidaan suunnittelu, pidetään mahdolliset suunnittelukilpailut, käydään tarvittavat neuvottelut, valitaan suunnittelijat ja tehdään suunnittelusopimukset.

>Suunnittelupääätös (Suunnittelun käynnistäminen)

Ehdotussuunnittelussa laaditaan vaihtoehtoiset suunnitteluratkaisut asetettujen tavoitteiden täyttämiseksi.

>Valittu ehdotussuunnitelma

Yleissuunnittelussa ehdotussuunnitelma kehitetään toteutuskelpoiseksi yleissuunnitelmaksi. Yleissuunnitelma kohdistuu sekä rakennuksen kiinteään perusosaan että muuntuvien tila-alueiden suunnitteluun. Yleissuunnitelma voi sisältää erilaisia vaihtoehtoja tilaratkaisuiksi.

>Hyväksytty yleissuunnitelma ja pääpiirustukset

Rakennuslupatehtävissä selvitetään hankkeen edellyttämät lupamenettelyt, varmistetaan suunnittelijoiden kelpoisuus ja pääpiirustusten hyväksyttävyyden sekä laaditaan lupahakemus tarvittavine asiakirjoineen

>Rakennuslupa

Toteutussuunnittelussa yleissuunnitelma kehitetään rakentamisen ja hankinnan edellyttämiksi mitoitetuiksi suunnitelmiksi ja tuotemäärittelyiksi. Toteutussuunnitteluun sisältyy tuote- ja järjestelmäosasuunnittelu.

>Hyväksytyt toteutussuunnitelmat

Rakentamisen valmistelussa organisoidaan rakentaminen, kilpailutetaan rakentamistehtävät, käydään sopimusneuvottelut ja tehdään urakka- ja hankintasopimukset.

>Rakentamispääätös

Rakentamisessa varmistetaan sopimuksenmukainen toteutus, tavoitteet täyttävä lopputulos sekä tarvittavat käyttö- ja ylläpitovalmiudet. Rakennuksen valmistuminen todetaan vastaanotossa.

>Vastaanottopääätös

Käyttöönnotossa varmistetaan järjestelmien toiminta ja annetaan käytön opastus.

>Rakennuksen käyttöön ottaminen

Takuuajana seurataan rakennuksen toimivuutta, tehdään takuuajan säädöt, pidetään tarvittavat tarkastukset ja korjataan mahdolliset puutteet.

Perustehtävät ja erikseen tilattavat tehtävät

Kunkin suunnitteluvaiheen tehtävät on jaettu perustehtäviin (X1-X5) ja erikseen tilattaviin tehtäviin (X6).

Perustehtäviä ovat tehtävät, jotka yleisesti sisältyvät kaikkiin kohteisiin ja joiden suunnittelun työmäärä on arvioitavissa. Perustehtäviin sisältyvät myös pääsuunnittelijan lakisääteiset tehtävät, joissa on merkintä PS.

Erikseen tilattavat tehtävät (E) ovat usein laajuudeltaan ja sisällöltään vaikeasti määriteltäviä. Niiden suorituksesta, laajuudesta ja toteutustavasta neuvotellaan erikseen esimerkiksi suunnittelusopimusneuvottelun yhteydessä tai tarvittaessa vasta toimeksiannon aikana, kun tehtäväsällön työmäärä on tarkennettavissa.

Konsulttisopimukseen liitettävästä tehtäväluettelosta valitaan poistettavat kohdat, jotka eivät sovellu tai sisälly toimeksiintoon.

Erikseen tilattavan tehtävän (E) valitseminen

Erikseen tilattava tehtävä (E) kuuluu toimeksiintoon ainoastaan silloin, kun sekä kyseessä olevan tehtävän sisältö että sen laajuus on kirjallisesti määritelty ja sopijaosapuolten välillä yhteisesti ymmärretty ja kun kyseinen tehtävä on valittu merkitsemällä rasti tehtävän E-kirjaimen vieressä olevaan ruutuun. Kirjallinen määrittely on sisällytettävä tehtäväluettelun yhteyteen merkintänä tai erillisenä liitteenä.

Kun erikseen tilattavan tehtävän (E) sisällöstä ja laajuudesta ei ole kirjallista määrittelyä ja sopijaosapuolten yhteistä ymmärrystä, ilmaisee tehtävän valitseminen (rasti tehtävän E-kirjaimen vieressä olevassa ruudussa) kyseisen tehtävän tulevan suoritettavaksi toimeksiannosta

erillisenä tehtävänä. Tällöin kyseisen tehtävän (E) suorittamisesta voidaan sopimusvaiheessa esittää esimerkiksi erillinen tuntihinta, johon käytettävä tuntimäärä määrittyy myöhemmin tehtävän sisällön ja laajuuden konkretisoituessa ja siitä neuvoteltaessa.

SUUNNITTELIJAN JA TILAAJAN TYÖNJAKO

Pääsuunnittelijan, muiden suunnittelijoiden, hankkeen johtajan ja tilaajan työnjako sovitaan tapauskohtaisesti. Tarvittavat tehtävät ja niiden suorittajat on sovittava hankekohtaisesti ottaen huomioon osapuolten lakisääteiset velvoitteet.

Rakennussuunnittelija ja erityissuunnittelijat huolehtivat suunnittelemiensa ratkaisujen kestävydestä, toiminnallisuudesta ja toteutettavuudesta.

Tehtäväluettelot jakavat tehtävät tarkoituksenmukaisiin kokonaisuuksiin. Tehtäviä voidaan yhdistää toisiinsa tai jakaa eri tavoin tapauksesta riippuen.

PÄÄSUUNNITTELIJAN KELPOISUUSVAATIMUKSET

Rakentamisen suunnittelussa on oltava suunnittelun kokonaisuudesta ja laadusta vastaava pääsuunnittelija. (MRL 120 a §). Pääsuunnittelijan kelpoisuusvaatimukset on esitetty *maankäyttö- ja rakennuslain 132/1999 120 e §:ssä*:

- Suunnittelijoiden on oltava luonnollisia henkilöitä.
- Pääsuunnittelijan on täytettävä rakennus- tai erityissuunnittelijan kelpoisuusvaatimukset vähintään samalta tasolta kuin kyseisen rakennushankkeen vaativimmassa suunnittelutehtävässä.
- Korjaus- tai muutostyön suunnittelijalla tulee olla kokemusta korjausten tai muutostöiden suunnittelutehtävistä.
- Hänellä on lisäksi oltava asiantuntemus ja ammattitaito johtaa suunnitelmien yhteensovittamista.

PÄÄSUUNNITTELIJAN LAKISÄÄTEISET VELVOLLISUUDET

Rakentamisen yleinen ohjaus perustuu lakiin, asetukseen, viranomaismääräyksiin ja -päätöksiin. Laissa ja asetuksissa ovat rakentamista koskevat vaatimukset, joiden tarkoitus on varmistaa rakentamiselta edellytetty vähimmäistaso. Näitä koskevat tarkennukset löytyvät ympäristöministeriön ohjeista. Keskeisimmät muut kuin maankäyttö- ja rakennuslaista johtuvat rakennuksen suunnittelussa ja rakentamisessa noudatettavat säännökset liittyvät pelastustoimeen, sähköturvallisuuteen, terveydensuojeluun, työturvallisuuteen, väestönsuojien rakentamiseen, rakennus- ja ympäristönsuojeluun. Suunnittelusopimuksissa ja tehtäväluetteloissa pääsuunnittelijan tehtäviin voidaan sisällyttää myös muita kuin lakisääteisiä tehtäviä. Seuraavassa on mainittu keskeisiä otteita viranomaisäädöksistä, jotka koskevat pääsuunnittelijaa.

Pääsuunnittelijan keskeisiä lakisääteisiä tehtäviä

Maankäyttö- ja rakennuslain 132/1999 mukaan

- pääsuunnittelijan on rakennushankkeen ajan huolehdittava, että rakennussuunnitelma ja erityissuunnitelmat muodostavat kokonaisuuden siten, että rakentamista koskevien säännösten ja määräysten sekä hyvän rakennustavan vaatimukset täyttyvät. (MRL 120 a §).
- pääsuunnittelijan on huolehdittava myös siitä, että rakennushankkeeseen ryhtyvä saa tiedon huolehtimisvelvollisuutensa kannalta merkityksellisistä suunnittelua koskevista seikoista. (MRL 120 a §).
- rakennusvalvontaviranomainen voi tarvittaessa määrätä rakennusluvassa rakennustyön aloituskokouksen pitämisestä. Aloituskokouksen tarvetta harkittaessa otetaan huomioon rakennushankkeen vaativuus ja sen toteuttajien asiantuntemus ja ammattitaito sekä muut rakentamisen hyvään lopputulokseen vaikuttavat tekijät. Aloituskokous voidaan järjestää myös maisematyölupaa edellyttävissä hankkeissa Rakennushankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava, että aloituskokous pidetään ennen rakennustyön aloittamista. Aloituskokouksessa on oltava läsnä ainakin rakennusvalvontaviranomaisen edustaja, rakennushankkeeseen ryhtyvä tai tämän edustaja, rakennuksen pääsuunnittelija sekä vastaava työnjohtaja. (MRL 121 §).

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 895/1999 mukaan pääsuunnittelijan on huolehdittava yhteistyössä rakennushankkeeseen ryhtyvän kanssa hankkeen laadun ja laajuuden edellyttämällä tavalla (MRA 48 §)

1. hankkeen aikataulusta ja suunnitteluajan riittävydestä
2. suunnittelun lähtötietojen kattavuudesta ja ajantasaisuudesta sekä lähtötietojen toimittamisesta muille suunnittelijoille
3. suunnitelmien riittävydestä
4. lupa-asiakirjojen ja erityissuunnitelmien ja selvitysten laatimisesta ja toimittamisesta rakennusvalvontaviranomaiselle
5. lupapäätöksen jälkeen suunnitelmiin tehtävien muutosten suunnittelun yhteensovittamisesta ja muutosten edellyttämän hyväksynnän tai luvan hakemisesta
6. suunnittelijoiden vastuunjaosta ja yhteistyöstä sekä suunnittelun yhteensovittamisen menettelyistä.

Pääsuunnittelijan tehtävänä on yhteistyössä rakennushankkeeseen ryhtyvän kanssa korjaus- ja muutostyön laadun ja laajuuden edellyttämällä tavalla selvittää ennen suunnittelun aloittamista rakennuksen rakennushistoria, rakennuksen ominaispiirteet ja kunto, aiemmin tehdyt korjaukset ja muutokset ja rakennustyön aikana rakenteita avattaessa tai purettaessa ilmi tulevien seikkojen vaikutukset suunnitteluun. (MRA 48 §).

MRL 120 a § ja MRA 48 § edellyttävät useissa kohdissa pääsuunnittelijan "huolehtivan". Huolehtimisella voidaan katsoa tarkoitettavan

- tehtävään kuuluvia toimenpiteitä, joilla hankkeen tavoitteiden saavuttamisen vaarantuminen havaitaan, kirjataan ja tiedotetaan asianomaisille
- toimia korjaavien toimenpiteiden käynnistämiseksi
- tietojen antamista toiselle osapuolelle siten, että ne auttavat häntä suorittamaan tehtävänsä sopimuksensa puitteissa
- tehtävän antamista hankkeen osapuolen suoritettavaksi.

Rakennuksen kunnosta laadittujen selvitysten sisältövaatimukset on esitetty ympäristöministeriön asetuksessa rakentamista koskevista suunnitelmista ja selvityksistä 216/2015. Yksityiskohtaisemmin tehtävät ovat ohjeistettuna ympäristöministeriön ohjeessa rakentamista koskevista suunnitelmista ja selvityksistä YM3/601/2015.

MRA 48 §:n huolehtimisvelvoitteet on kirjattu muodossa "pääsuunnittelijan on huolehdittava yhteistyössä rakennushankkeeseen ryhtyvän kanssa". Nämä yhteiset tehtävät on tehtäväluetteloon kirjattu merkinnällä "PS/RR". Tehtävien ja vastuiden jaosta tulee hankekohtaisesti sopia.

A TARVESELVITYS

Tarveselvityksessä perustellaan tilahankinnan tarpeellisuus tai olemassa olevan tilan muutostarve, kuvataan alustavasti tarvittavat tilat ja niille asetettavat vaatimukset, tutkitaan vaihtoehtoiset käyttömahdollisuudet sekä arvioidaan eri ratkaisujen edullisuus.

Vaiheen tuloksena syntyy hyväksytty tarveselvitys ja hankepäätös.

Tunnus	Valinta	Tehtävät	Tulos
A 1		Edellytysten toteaminen	
		Tarve todettu	Muistio
		Tarveselvityksen laajuus sovittu	Muistio
		Tarvittavat sopimukset allekirjoitettu	Muistio, sopimusehdot, vakuutukset
		Osapuolten vastuiden edellyttämä määräysvalta todettu	Muistio
A 2		Valmistelu	
A 3		Käynnistäminen	
A 4		Suoritus	
		Avustetaan rakennushankkeeseen ryhtyvää hankepäätöksen valmistelussa	Tarveselvitysraportti tai muistio
A 5		Suorituksen sopimuksenmukaisuuden toteaminen	
		Hankitaan tarveselvitykselle kirjallinen hyväksyntä	Muistio
Tulos		Tarveselvitys ja hankepäätös	

A 6	Erikseen tilattavat tehtävät	
☐ E	Järjestetään tarveselvityksen esittelytilaisuus. Liite:	
☐ E	Hankekohtaisten erityisvaatimusten edellyttämät lisätehtävät:	Erikseen määriteltävät tehtävät

B HANKESUUNNITTELU

Hankesuunnittelussa asetetaan rakennushankkeelle täsmälliset laajuutta, toimivuutta, laatua, kustannuksia, ajoitusta ja ylläpitoa koskevat tavoitteet. Hankesuunnittelun tuloksena syntyy hankesuunnitelma, joka muodostuu projektiohjelmasta ja hankeohjelmasta. Valmisteluun kuuluu tarvittavien selvitysten teettäminen ja toteutusmuodon alustava määrittäminen.

Vaiheen tuloksena syntyy hyväksytty hankesuunnitelma ja investointipäätös.

Tunnus	Valinta	Tehtävät	Tulos
B 1		Edellytysten toteaminen	
		Tarve selvitetty tai tarveselvitys tekeillä, hankepääätös olemassa	
		Tarvittavat sopimukset allekirjoitettu	Tarvittavat sopimukset allekirjoitettu
		Osapuolten vastuiden edellyttämä määräysvalta todettu	Muistio
B 2		Valmistelu	
	PS/RR	Sovitaan pääsuunnittelijan tehtävistä yhteistyössä rakennushankkeeseen ryhtyvän kanssa hankkeen laatu ja laajuus huomioiden	Muistio PS/RR työnjaosta, vastuista, valtuuksista, tarvittavista vakuutuksista, lisä- ja muutostöiden menettelyistä
		Avustetaan rakennushankkeeseen ryhtyvää rakennus- ja erityissuunnittelijoiden valinnassa	
		Sovitaan tietomallipohjaisen suunnittelun hyödyntäminen ja laajuus yhdessä suunnitteluryhmän ja tilaajan kanssa	Tietomallinussohje
		Sovitaan hankesuunnitelmaan liitettävistä erikseen tilattavista ehdotussuunnitelmista	Muistio
B 3		Käynnistäminen	

		Selvitetään suojelu- ja viranomaisvaatimukset ja niiden vaikutukset hankkeen tavoitteisiin ja suunnittelutehtäviin	Muistio
		Avustetaan rakennushankkeeseen ryhtyvää määrittelemään hankesuunnittelulle tavoitteet, tehtävät ja aikataulu	
B 4		Suoritus	
	PS	Huolehditaan, että rakennushankkeeseen ryhtyvä saa tiedon huolehtimisvelvollisuutensa kannalta merkityksellisistä suunnittelua koskevista seikoista	Muistio
	PS/RR	Huolehditaan hankkeen aikataulusta ja suunnitteluajan riittävydestä	Muistio
	PS/RR	Huolehditaan suunnittelun lähtötietojen kattavuudesta ja ajantasaisuudesta	Muistio
	PS/RR	Todetaan suunnittelijoiden yhteistyön ja vastuunjaon tarpeet ja suunnittelun yhteensovittamisen menettelyt	Kirjattu päätös suunnitteluorganisaatiosta ja päätöksenteosta
	K PS/RR	Käynnistetään rakennuksen rakennushistorian selvittäminen	Muistio
	K PS/RR	Käynnistetään rakennuksen ominaispiirteiden ja kunnan selvittäminen	Muistio
	K PS/RR	Käynnistetään aiemmin tehtyjen korjausten ja muutosten selvittäminen	Muistio
		Käynnistetään ulkoalueiden rakennushistorian, ominaispiirteiden ja kunnan selvittäminen	Muistio
B 5		Suorituksen sopimuksenmukaisuuden toteaminen	
		Hankitaan hankesuunnitelmalle kirjallinen hyväksyntä	Muistio
Tulos		Esitys hankeselityksestä ja hankesuunnitelmasta (investointipäätös)	
B 6		Erikseen tilattavat tehtävät	

- E Kootaan hankesuunnitelman asiakirjat.
- Liite
- E Avustetaan rakennushankkeeseen ryhtyvää selvittämään hankkeen vaatimat ja riittävät tosiasialliset edellytykset hankkeen suunnitteluun ja toteuttamiseen.
- Liite
- E Avustetaan rakennushankkeeseen ryhtyvää ajantasaisten lähtötietojen hankkimisessa.
- Liite
- E Avustetaan rakennushankkeeseen ryhtyvää määrittelemään rakennussuunnittelun ja erikoisalojen suunnittelun tarve.
- Liite
- E Osallistutaan investointipäätöksen valmisteluun.
- Liite
- E Johdetaan hankkeen tietomallisuunnittelua.
- Liite
- E Johdetaan elinkaari- ja kestävän kehityksen ratkaisujen suunnittelua.
- Liite
- E Järjestetään hankesuunnitelman esittelytilaisuus.
- Liite
- E Hankekohtaisten erityisvaatimusten edellyttämät lisätehtävät: Erikseen määriteltävät tehtävät

C SUUNNITTELUN VALMISTELU

Suunnittelun valmistelussa organisoidaan suunnittelu, pidetään mahdolliset suunnittelukilpailut, käydään tarvittavat neuvottelut, valitaan suunnittelijat ja tehdään suunnittelusopimukset.

Vaiheen tuloksena syntyy suunnittelupäätös (suunnittelun käynnistäminen).

Tunnus	Valinta	Tehtävät	Tulos
C 1		Edellytysten toteaminen	

	Hankesuunnitelma tai vastaava olemassa tai tekeillä	Muistio
	Tarvittavat sopimukset allekirjoitettu	Muistio, sopimusehdot, vakuutukset
	Osapuolten vastuiden edellyttämä määräysvalta todettu	Muistio
C 2	Valmistelu	
PS/RR	Sovitaan pääsuunnittelijan tehtävistä yhteistyössä rakennushankkeeseen ryhtyvän kanssa hankkeen laatu ja laajuus huomioiden	Muistio PS-RR työnjaosta, vastuista, valtuuksista, tarvittavista vakuutuksista, lisä- ja muutostöiden menettelyistä
	Laaditaan tarjous suunnittelutehtävästä	Suunnittelutarjous
	Neuvotellaan ja solmitaan suunnittelusopimus	Suunnittelusopimus
	Avustetaan rakennushankkeeseen ryhtyvää rakennus- ja erityissuunnittelijoiden valinnassa	
C 3	Käynnistäminen	
	Tarkistetaan, että suunnittelulle asetetut tavoitteet ovat hankkeen tavoitteiden mukaisia	Muistio
	Tarkistetaan, että suunnittelun aikataulut mahdollistavat riittävän suunnitteluun panostamisen	Muistio
	Määritetään lisä- ja muutossuunnittelun vastuut ja kustannusvaikutukset	Muistio
	Selvitetään suojele- ja viranomaisvaatimukset ja niiden vaikutukset hankkeen tavoitteisiin ja suunnittelutehtäviin	Muistio
	Selvitetään hankkeen erityispiirteistä johtuvat suunnittelutarpeet	
	Sovitaan tietomallipohjaisen suunnittelun hyödyntäminen ja laajuus yhdessä suunnitteluryhmän ja tilaajan kanssa	Tietomallinsohje
	Sovitaan elinkaari- ja kestävä kehityksen ratkaisujen suunnittelun johtamisesta	
	Tarkistetaan hankesuunnitelmaraportin ajantasaisuus	
C 4	Suoritus	

PS	Huolehditaan, että rakennushankkeeseen ryhtyvä saa tiedon huolehtimisvelvollisuutensa kannalta merkityksellisistä suunnittelua koskevista seikoista	Muistio
PS/RR	Huolehditaan hankkeen aikataulusta ja suunnitteluajan riittävydestä	Suunnittelu- ja tiedonvaihtoaikataulu
PS/RR	Sovitaan suunnittelun lähtötietojen kattavuudesta ja ajantasaisuudesta sekä lähtötietojen toimittamisesta muille suunnittelijoille	Muistio
	Sovitaan rakennushankkeeseen ryhtyvän kanssa lähtötietojen hankkimisesta ja tilaamisesta	
PS/RR	Sovitaan rakennus- ja erityissuunnitelmien riittävydestä	Rakennus- ja erityissuunnittelutarve, urakkamuodon vaikutus suunnitteluun yms.
	Sovitaan muista tarvittavista suunnitelmista	Muistio
PS	Sovitaan toimenpiteistä rakennus- ja erityissuunnitelmien muodostaman kokonaisuuden varmistamiseksi niin, että rakentamista koskevien säännösten ja määräysten sekä hyvän rakennustavan vaatimukset täyttyvät	
PS/RR	Huolehditaan suunnittelijoiden vastuunjaosta, yhteistyöstä ja suunnittelun yhteensovittamisen menettelyistä	Muistio, päätös suunnitteluorganisaatiosta ja päätöksenteosta
	Sovitaan suunnitteluryhmän suunnitelmakatselmuksista	Muistio
PS/RR	Sovitaan lupa-asiakirjojen laatimisesta ja toimittamisesta rakennusvalvontaviranomaiselle	Muistio
PS/RR	Sovitaan rakennus- ja erityissuunnitelmien laatimisesta ja toimittamisesta rakennusvalvontaviranomaiselle	Muistio
PS/RR	Sovitaan selvitysten laatimisesta ja toimittamisesta rakennusvalvontaviranomaiselle	Muistio
K	Todetaan rakennuksen rakennushistoriaselvityksen valmius ja sovitaan tarvittavista lisäselvityksistä	Muistio
K	Todetaan rakennuksen ominaispiirteet ja kunto ja sovitaan tarvittavista lisäselvityksistä	Muistio
K	Todetaan aiemmin tehdyt korjaukset ja muutokset ja sovitaan tarvittavista lisäselvityksistä	Muistio
	Todetaan ulkoalueiden rakennushistorian, ominaispiirteiden ja kunnan selvittäminen ja sovitaan tarvittavista lisäselvityksistä	Muistio
C 5	Suorituksen sopimuksenmukaisuuden toteaminen	
	Hankitaan suunnittelun valmistelulle kirjallinen hyväksyntä	Muistio
Tulos	Suunnittelupäätös	

C 6	Erikseen tilattavat tehtävät	
☒ E	Johdetaan hankkeen tietomallisuunnittelua.	
	Liite	
☐ E	Hankekohtaisten erityisvaatimusten edellyttämät lisätehtävät:	Erikseen määriteltävät tehtävät

D EHDOTUSSUUNNITTELU

Ehdotussuunnittelussa laaditaan vaihtoehtoiset suunnitteluratkaisut asetettujen tavoitteiden täyttämiseksi.

Vaiheen tuloksena syntyy valittu ehdotussuunnitelma.

Tunnus	Valinta	Tehtävät	Tulos
D 1		Edellytysten toteaminen	
		Hankesuunnitelma tai vastaava olemassa tai tekeillä	Muistio
		Hankkeen rakennussuunnittelijat ja erityissuunnittelijat valittu	
		Tarvittavat sopimukset allekirjoitettu	Muistio, sopimusehdot, vakuutukset
		Osapuolten vastuiden edellyttämä määräysvalta todettu	Muistio
D 2		Valmistelu	
		Selvitetään tarvittavat viranomaisneuvottelut ja saatetaan ne rakennushankkeeseen ryhtyvän tietoon	Muistio
		Sovitaan pääsuunnittelijalle kuuluvista viranomaisneuvotteluista	Muistio
D 3		Käynnistäminen	
		Varmistetaan, että kohtien C2–C4 tehtävät tulevat suoritetuiksi	
		Selvitetään hankkeen erityispiirteistä johtuvat suunnittelutarpeet	
		Sovitaan tietomallipohjaisen suunnittelun hyödyntäminen ja laajuus yhdessä suunnitteluryhmän ja tilaajan kanssa	Tietomallinussohje
		Tarkistetaan hankesuunnitelmaraportin ajantasaisuus	
D 4		Suoritus	

	Osallistutaan suunnittelun aloitustilaisuuteen	
PS	Huolehditaan, että rakennushankkeeseen ryhtyvä saa tiedon huolehtimisvelvollisuutensa kannalta merkityksellisistä suunnittelua koskevista seikoista	Muistiot ym. rakennushankkeeseen ryhtyvälle
PS	Huolehditaan, että rakennus- ja erityissuunnitelmat muodostavat kokonaisuuden niin, että rakentamista koskevien säännösten ja määräysten sekä hyvän rakennustavan vaatimukset täyttyvät	Muistio
	Huolehditaan, että rakennushankkeeseen ryhtyvä tekee tarvittavat päätökset, jotta hankkeelle asetetut vaatimukset ovat tiedossa ja voidaan saattaa suunnittelijoiden tietoon	Muistio (rakennuksen energiankulutus-, sisäilma-, puhtausluokka-, kosteudenhallinnan tavoitteet ym.)
PS/RR	Huolehditaan hankkeen aikataulusta ja suunnitteluajan riittävydestä	Muistio, suunnitteluohjelma, suunnittelu- ja tiedonvaihtoaikataulu yhdessä rakennus- ja erityissuunnittelijoiden kanssa
	Todetaan rakennus- ja erityissuunnittelijoiden ilmoitukset suunnittelun eri vaiheiden aikatauluista ja etenemisestä	Suunnitteluvaiheilmoitukset pöytäkirjojen liitteeksi
PS/RR	Huolehditaan suunnittelun lähtötietojen kattavuudesta ja ajantasaisuudesta sekä lähtötietojen toimittamisesta muille suunnittelijoille	Muistio, jakelusuunnitelma, tietojenhallintaohje
	Määritetään rakennus- ja erityissuunnittelijoiden kanssa täydentävien tutkimusten, selvitysten ja mittausten tarve	Muistio
PS/RR	Huolehditaan rakennus- ja erityissuunnitelmien riittävydestä	Muistio, projektsuunnitelma, piirustusluettelo
	Sovitaan muista tarvittavista suunnitelmista	
PS/RR	Huolehditaan suunnittelijoiden vastuunjaosta, yhteistyöstä ja suunnittelun yhteensovittamisen menettelyistä	Muistio suunnitteluorganisaatiosta ja päätöksenteosta, tietojenhallintaohje
	Huolehditaan suunnitteluryhmien suunnitelmakatselmuksista	Muistio
	Järjestetään suunnitelmien ristiintarkastaminen, yhteensovittaminen ja vertailu	Yhteensovitustilaisuuden muistio
	Varmistetaan rakennus- ja erityissuunnittelijoiden aktiivinen osallistuminen suunnitelmien yhteensovitukseen koko suunnittelutyön ajan	Muistio

D 5**Suorituksen sopimuksenmukaisuuden toteaminen**

Hankitaan ehdotussuunnitelmille kirjallinen hyväksyntä

Muistio

Tulos**Hyväksytty, yhteensovitettu ehdotussuunnitelma**

D 6		Erikseen tilattavat tehtävät	
☒	E	Hankitaan tai tilataan puuttuvat lähtötiedot.	Tarvittavat lähtötiedot
		Liite	
☒	E	Tehdään projektille tiedonhallintasuunnitelma.	
		Liite	
☒	E	Johdetaan hankkeen tietomallisuunnittelua.	
		Liite	
☒	E	Johdetaan elinkaari- ja kestävän kehityksen ratkaisujen suunnittelua.	
		Liite	
☒	E	Järjestetään ehdotussuunnitelmien esittelytilaisuus.	
		Liite	
☐	E	Hankekohtaisten erityisvaatimusten edellyttämät lisätehtävät:	Erikseen määriteltävät tehtävät

E YLEISSUUNNITTELU

Yleissuunnittelussa ehdotussuunnitelma kehitetään toteutuskelpoiseksi yleissuunnitelmaksi. Yleissuunnitelma kohdistuu sekä rakennuksen kiinteään perusosaan että muuntuvien tila-alueiden suunnitteluun. Yleissuunnitelma voi sisältää erilaisia vaihtoehtoja tilaratkaisuiksi.

Vaiheen tuloksena syntyy hyväksytty yleissuunnitelma ja pääpiirustukset.

Tunnus	Valinta	Tehtävät	Tulos
E 1		Edellytysten toteaminen	
		Ehdotussuunnitelma hyväksytty yleissuunnittelun pohjaksi	
		Tarvittavat sopimukset allekirjoitettu	Muistio, sopimusehdot, vakuutukset
		Osapuolten vastuiden edellyttämä määräysvalta todettu	Muistio
E 2		Valmistelu	
		Varmistetaan tarvittavat viranomaisneuvottelut	Muistio
E 3		Käynnistäminen	

Varmistetaan, että kohtien C2–C4 tehtävät tulevat suoritetuiksi

Tarkistetaan hankesuunnitelmaraportin ajantasaisuus

Täsmennetään tietomallipohjaisen suunnittelun hyödyntäminen ja laajuus yhdessä suunnitteluryhmän ja tilaajan kanssa

Tietomallinussohje

E 4	Suoritus	
PS	Huolehditaan, että rakennushankkeeseen ryhtyvä saa tiedon huolehtimisvelvollisuutensa kannalta merkityksellisistä suunnittelua koskevista seikoista	Muistiot ym. rakennushankkeeseen ryhtyvälle
PS	Huolehditaan, että rakennus- ja erityissuunnitelmat muodostavat kokonaisuuden niin, että rakentamista koskevien säännösten ja määräysten sekä hyvän rakennustavan vaatimukset täyttyvät	Muistio
PS/RR	Huolehditaan hankkeen aikataulusta ja suunnitteluajan riittävydestä	Muistio, suunnitteluohjelma, suunnittelu- ja tiedonvaihtoaikataulu yhdessä rakennus- ja erityissuunnittelijoiden kanssa
PS/RR	Todetaan rakennus- ja erityissuunnittelijoiden ilmoitukset suunnittelun eri vaiheiden aikataulusta ja etenemisestä	Suunnitteluvaiheiloitukset pöytäkirjojen liitteeksi
PS/RR	Huolehditaan suunnittelun lähtötietojen kattavuudesta ja ajantasaisuudesta sekä lähtötietojen toimittamisesta muille suunnittelijoille.	Muistio, jakelusuunnitelma, tietojenhallintaohje
PS/RR	Määritetään rakennus- ja erityissuunnittelijoiden kanssa täydentävien tutkimusten, selvitysten ja mittausten tarve	Muistio
PS/RR	Huolehditaan rakennus- ja erityissuunnitelmien riittävydestä	Muistio, projektisuunnitelma, piirustusluettelo
PS/RR	Sovitaan muista tarvittavista suunnitelmista	
PS/RR	Osallistutaan kosteusriskianalyysin laadintaan	
PS/RR	Huolehditaan osaltaan, että suunnitelmissa on otettu huomioon rakennustyön turvallisuutta koskevat säädökset	
PS/RR	Huolehditaan suunnittelijoiden vastuunjaosta, yhteistyöstä ja suunnittelun yhteensovittamisen menettelyistä	Muistio, pääsuunnittelupalaveri- ja suunnitelmakatselmusmenettelyt
PS/RR	Huolehditaan suunnitteluryhmien suunnitelmakatselmuksista	
PS/RR	Järjestetään suunnitelmien ristiintarkastaminen, yhteensovittaminen ja vertailu	Yhteensovitustilaisuuden muistio
PS/RR	Varmistetaan rakennus- ja erityissuunnittelijoiden aktiivinen osallistuminen suunnitelmien yhteensovitukseen koko suunnittelutyön ajan	Muistio

E 5	Suorituksen sopimuksenmukaisuuden toteaminen	
	Hankitaan yleissuunnitelmille kirjallinen hyväksyntä	Muistio
Tulos	Hyväksytty, yhteensovitettu yleissuunnitelma ja pääpiirustukset	
E 6	Erikseen tilattavat tehtävät	
☒ E	Hankitaan puuttuvat lähtötiedot.	Tarvittavat lähtötiedot
	Liite	
☒ E	Johdetaan hankkeen tietomallisuunnittelua.	
	Liite	
☒ E	Johdetaan elinkaari- ja kestävän kehityksen ratkaisujen suunnittelua.	
	Liite	
☒ E	Tehdään projektille tiedonhallintasuunnitelma.	
	Liite	
☒ E	Järjestetään yleissuunnitelmille esittelytilaisuus.	
	Liite	
☐ E	Hankekohtaisten erityisvaatimusten edellyttämät lisätehtävät:	Erikseen määriteltävät tehtävät

F RAKENUSLUPATEHTÄVÄT

Rakennuslupatehtävissä selvitetään hankkeen edellyttämät lupamenettelyt, varmistetaan suunnittelijoiden kelpoisuus ja pääpiirustusten hyväksyttävyyttä sekä laaditaan lupahakemus tarvittavine asiakirjoineen.

Vaiheen tuloksena syntyy rakennuslupahakemus ja viranomaisen lupapäätös.

Tunnus	Valinta	Tehtävät	Tulos
F 1		Edellytysten toteaminen	
		Hyväksytty yleissuunnitelma pääpiirustuksineen olemassa tai tekeillä	
F 2		Valmistelu	

Selvitetään yhdessä rakennushankkeeseen ryhtyvän kanssa rakennuslupaun liittyvät toimenpiteet ja viranomaismenettelyt ja sovitaan niiden tehtävänjaosta

Annetaan rakennushankkeeseen ryhtyvälle pääsuunnittelijan allekirjoittama suostumus pääsuunnittelijana toimimiseen

Allekirjoitettu suostumus

F 3 Käynnistäminen

Varmistetaan, että kohtien C2–C4 tehtävät tulevat suoritetuiksi

F 4 Suoritus

PS	Huolehditaan, että rakennushankkeeseen ryhtyvä saa tiedon huolehtimisvelvollisuutensa kannalta merkityksellisistä suunnittelua koskevista seikoista	Muistiot ym. rakennushankkeeseen ryhtyvälle
PS/RR	Huolehditaan hankkeen aikataulusta ja suunnitteluajan riittävydestä	Muistio, suunnitteluohjelma, suunnittelu- ja tiedonvaihtoaikataulu yhdessä rakennus- ja erityissuunnittelijoiden kanssa
PS/RR	Huolehditaan rakennus- ja erityissuunnitelmien riittävydestä Sovitaan muista tarvittavista suunnitelmista	Muistio, projektisuunnitelma, piirustusluettelo
PS/RR	Huolehditaan suunnittelijoiden vastuunjaosta, yhteistyöstä ja suunnittelun yhteensovittamisen menettelyistä	Muistio
PS	Huolehditaan, että rakennus- ja erityissuunnitelmat muodostavat kokonaisuuden niin, että rakentamista koskevien säännösten ja määräysten sekä hyvän rakennustavan vaatimukset täyttyvät	Muistio
PS/RR	Huolehditaan lupa-asiakirjojen, erityissuunnitelmien ja selvitysten laatimisesta ja toimittamisesta rakennusvalvontaviranomaiselle	

F 5 Suorituksen sopimuksenmukaisuuden toteaminen

Tulos Rakennusvalvontaviranomaisen käsittelyyn jätetyt rakennuslupa-asiakirjat

F 6 Erikseen tilattavat tehtävät

- E Avustetaan rakennushankkeeseen ryhtyvää arvioimaan suunnittelutehtävien vaatavuudet ja suunnittelijoiden pätevyudet.
- Liite
- E
PS/RR Huolehditaan rakennusvalvontaviranomaisen vaatimien lisäselvitysten toimittamisesta rakennusvalvontaviranomaiselle.
- Liite
- E
PS/RR Huolehditaan lupapäätöksen jälkeen suunnitelmiin tehtävien muutosten suunnittelun yhteensovittamisesta ja muutosten edellyttämän hyväksynnän tai luvan hakemisesta.
- Liite
- E Hankekohtaisten erityisvaatimusten edellyttämät lisätehtävät: Erikseen määriteltävät tehtävät

Muutoslupahakemus

Erikseen määriteltävät tehtävät

G TOTEUTUSSUUNNITTELU

Toteutussuunnittelussa yleissuunnitelma kehitetään rakentamisen ja hankinnan edellyttämiksi mitoitetuiksi suunnitelmiksi ja tuotemäärittelyiksi. Toteutussuunnitteluun sisältyy tuote- ja järjestelmäosasuunnittelu.

Vaiheen tuloksena syntyy hyväksytyt toteutussuunnitelmat.

Tunnus	Valinta	Tehtävät	Tulos
G 1		Edellytysten toteaminen	
		Yleissuunnitelma tai vastaava olemassa tai tekeillä toteussuunnittelun pohjaksi	Muistio
		Tarvittavat sopimukset allekirjoitettu	Muistio, sopimusehdot, vakuutukset
		Osapuolten vastuiden edellyttämä määräysvalta todettu	Muistio
G 2		Valmistelu	
G 3		Käynnistäminen	

Varmistetaan, että kohtien C2–C4 tehtävät tulevat suoritetuiksi

Sovitaan rakennushankkeeseen ryhtyvän ja muiden osapuolien kanssa suunnitelmien valmiudesta hankintakyselyjä varten

Sovitaan hankinta- ja suunnitelmapakettijaoista ja tuoteosasuunnittelusta

Muistio

Täsmennetään tietomallipohjaisen suunnittelun hyödyntäminen ja laajuus yhdessä suunnitteluryhmän ja tilaajan kanssa

Tietomallinnohje

G 4

Suoritus

PS	Huolehditaan, että rakennushankkeeseen ryhtyvä saa tiedon huolehtimisvelvollisuutensa kannalta merkityksellisistä suunnittelua koskevista seikoista	Muistiot ym. rakennushankkeeseen ryhtyvälle
PS	Huolehditaan, että rakennus- ja erityissuunnitelmat muodostavat kokonaisuuden niin, että rakentamista koskevien säännösten ja määräysten sekä hyvän rakennustavan vaatimukset täyttyvät	Muistio
PS/RR	Huolehditaan hankkeen aikataulusta ja suunnitteluajan riittävydestä	Muistio, suunnitteluohjelma, suunnittelu- ja tiedonvaihtoaikataulu yhdessä rakennus- ja erityissuunnittelijoiden kanssa
PS/RR	Huolehditaan rakennus- ja erityissuunnitelmien riittävydestä	
	Sovitetaan muista tarvittavista suunnitelmista	
	Todetaan rakennus- ja erityissuunnittelijoiden ilmoitukset suunnittelun eri vaiheiden aikataulusta ja etenemisestä	Suunnitteluvaiheilmotukset pöytäkirjojen liitteeksi
	Sovitetaan rakennushankkeeseen ryhtyvän kanssa lisä- ja muutossuunnittelun menettelyt	Muistio
	Osallistutaan kosteudenhallinta-asiakirjan laadintaan	Kosteudenhallinta-asiakirja
PS/RR	Huolehditaan suunnittelijoiden vastuunjaosta, yhteistyöstä ja suunnittelun yhteensovittamisen menettelyistä	
	Huolehditaan suunnitteluryhmien suunnitelmakatselmuksista	Muistio
	Järjestetään suunnitelmien ristiintarkastaminen, yhteensovittaminen ja vertailu	Yhteensovitustilaisuuden muistio
	Varmistetaan rakennus- ja erityissuunnittelijoiden aktiivinen osallistuminen suunnitelmien yhteensovitukseen koko suunnittelyajan ajan	
	Varmistetaan, että rakennus- ja erityissuunnittelijat toimittavat suunnitelmansa (yhteensovitusta vaativat asiat esiintuotuna) pääsuunnittelijalle ennen rakennusosan toteutusta tai tuotteen valmistusta	Muistio
PS	Huolehditaan osaltaan että rakennus- ja erityissuunnittelijat ovat suunnitteluratkaisuissa ottaneet huomioon rakennustyön turvallisuutta koskevat säädökset	Muistio
G 5	Suorituksen sopimuksenmukaisuuden toteaminen	
	Hankintaan toteutussuunnitelmille kirjallinen hyväksyntä	Muistio
Tulos	Hyväksytyt, yhteisesti yhteensovitettut toteutussuunnitelmat	
G 6	Erikseen tilattavat tehtävät	

☒ E PS/RR	Huolehditaan lisä- ja muutossuunnittelun yhteensovittamisesta.	Yhteensovitustilaisuuden muistio
	Liite	
☒ E	Huolehditaan muiden kuin varsinaisten erityissuunnittelijoiden suunnitelmien yhteensovittamisesta.	Yhteensovitustilaisuuden muistio
	Liite	
☒ E	Koordinoidaan käyttö- ja huolto-ohjeen laatiminen.	Kiinteistönpitokirja (huoltokirja)
	Liite	
☒ E	Johdetaan hankkeen tietomallisuunnittelua.	
	Liite	
☐ E	Hankekohtaisten erityisvaatimusten edellyttämät lisätehtävät:	Erikseen määriteltävät tehtävät

H RAKENTAMISEN VALMISTELU

Rakentamisen valmistelussa organisoidaan rakentaminen, kilpailutetaan rakentamistehtävät, käydään sopimusneuvottelut ja tehdään urakkaja hankintasopimukset.

Vaiheen tuloksena syntyy rakentamispäätös.

Tunnus	Valinta	Tehtävät	Tulos
H 1		Edellytysten toteaminen	
		Valitun hankintamuodon edellyttämät suunnitelmat laadittu ja hyväksytty	
H 2		Valmistelu	
		Varmistetaan, että kohtien C2-C4 tehtävät tulevat suoritetuiksi	
H 3		Käynnistäminen	
		Sovitaan rakennushankkeeseen ryhtyvän kanssa lisä- ja muutossuunnittelun menettelyistä	
H 4		Suoritus	

		Sovitaan aloituskokouksesta	
	PS/RR	Huolehditaan hankkeen aikataulusta ja suunnitteluajan riittävydestä	
	PS	Huolehditaan, että rakennushankkeeseen ryhtyvä saa tiedon huolehtimisvelvollisuutensa kannalta merkityksellisistä suunnittelua koskevista seikoista	Muistiot ym. rakennushankkeeseen ryhtyvälle
	K	Huolehditaan suojelun ja säilyttämisen toteutumisesta	
H 5		Suorituksen sopimuksenmukaisuuden toteaminen	
		Todetaan rakentamisen valmisteluvaiheen sopimuksenmukaisuus	Muistio
Tulos		Rakentamispäätös	
H 6		Erikseen tilattavat tehtävät	
	☐ E	Hankekohtaisten erityisvaatimusten edellyttämät lisätehtävät:	Erikseen määriteltävät tehtävät

I RAKENTAMINEN

Rakentamisessa varmistetaan sopimuksenmukainen toteutus, tavoitteet täyttävä lopputulos sekä tarvittavat käyttö- ja ylläpitovalmiudet. Rakennuksen valmistuminen todetaan vastaanotossa.

Vaiheen tuloksena syntyy vastaanottopäätös.

Tunnus	Valinta	Tehtävät	Tulos
I 1		Edellytysten toteaminen	
		Toteutussuunnitelmat valmiit tarvittavassa laajuudessa	
I 2		Valmistelu	
I 3		Käynnistäminen	
I 4		Suoritus	

PS	Huolehditaan, että rakennushankkeeseen ryhtyvä saa tiedon huolehtimisvelvollisuutensa kannalta merkityksellisistä suunnittelua koskevista seikoista	Muistiot ym. rakennushankkeeseen ryhtyvälle
PS	Osallistutaan aloituskokoukseen	Aloituskokouksen pöytäkirja
	Sovitaan osallistumisesta rakentamisen seurantaan (katselmukset, tilaisuudet, kokoukset)	Muistio
K PS/RR	Selvitetään rakennustyön aikana rakenteita avattaessa ja purettaessa ilmi tulevien seikkojen vaikutukset suunnitteluun	Muistio, kirjaukset työmaakokouspöytäkirjoihin
K	Huolehditaan suojelun ja säilyttämisen toteutumisesta	

I 5	Suorituksen sopimuksenmukaisuuden toteaminen	
	Annetaan osaltaan rakennustyön suoritukselle hyväksyntä	Allekirjoitettu rakennustyön tarkastusasiakirja
Tulos	Toteumapiirustukset ja toteumamalli	

I 6	Erikseen tilattavat tehtävät	
☒ E	Suoritetaan rakennusvalvontaviranomaisen pääsuunnittelijalle aloituskokouksessa määräämät tehtävät.	
	Liite	
☒ E	Osallistutaan rakentamisen seurantaan (katselmukset, tilaisuudet, kokoukset).	
	Liite	
☒ E PS/RR	Huolehditaan lisä- ja muutossuunnittelun yhteensovittamisesta.	Yhteensovittelaisuuden muistio
	Liite	
☐ E	Hankekohtaisten erityisvaatimusten edellyttämät lisätehtävät:	Erikseen määriteltävät tehtävät

J KÄYTTÖNOTTO

Käyttöönnotossa varmistetaan järjestelmien toiminta ja annetaan käytön opastus.

Vaiheen tuloksena rakennus otetaan käyttöön.

Tunnus	Valinta	Tehtävät	Tulos
J 1		Edellytysten toteaminen	
J 2		Valmistelu	

J 3	Käynnistäminen	
J 4	Suoritus	
J 5	Suorituksen sopimuksenmukaisuuden toteaminen	
Tulos	Käyttöön otettu rakennus	
J 6	Erikseen tilattavat tehtävät	
☒ E	Kootaan rakennuksen käyttö- ja huolto-ohjeet. Liite	Kiinteistönpitokirja (huoltokirja)
☐ E	Hankekohtaisten erityisvaatimusten edellyttämät lisätehtävät:	Erikseen määriteltävät tehtävät

K TAKUUAIKA

Takuaaikana seurataan rakennuksen toimivuutta, tehdään takuuaian säädöt, pidetään tarvittavat tarkastukset ja korjataan mahdolliset puutteet.

Tunnus	Valinta	Tehtävät	Tulos
K 1		Edellytysten toteaminen	
K 2		Valmistelu	
K 3		Käynnistäminen	
K 4		Suoritus	
K 5		Suorituksen sopimuksenmukaisuuden toteaminen	
Tulos		Takuutarkastuksen pöytäkirja	
K 6		Erikseen tilattavat tehtävät	
☐ E		Hankekohtaisten erityisvaatimusten edellyttämät lisätehtävät:	Erikseen määriteltävät tehtävät

Hankkeen johtamisen ja rakennuttamisen sekä eri suunnittelualueiden tehtäväluettelot ovat yhteistyössä laatineet:
 Arkkitehtitoimistojen Liitto ATL ry
 Sähkösuunnittelijat NSS ry
 Rakennusteollisuus RT ry
 Rakennuttajatoimistojen Liitto RTL ry

*RAKLI ry
Sisustusarkkitehdit SIO ry
Suomen Valoteknillinen Seura ry
Suunnittelu- ja konsultointiyrietykset SKOL ry
Sähkö- ja teleurakoitsijaliitto STUL ry*

LUONNOS